

SVENSKA FÖRETAGS UTMANINGAR OCH FOKUSOMRÅDEN

– enligt svenska företags verkställande direktörer

2024

AXHOLMEN

Axholmen © All rights reserved 2023

Svenska VD:ar uppvisar något lägre framtidspessimism inför 2024 jämfört med föregående år – men tongången kring det makroekonomiska läget är fortsatt dyster

1 av 5

VD:ar tror på en förbättring av det globala makroekonomiska läget under 2024 jämfört med 2023. Trots en viss återhämtning efter förra årets rekorddystra utsikter är förväntningarna på det makroekonomiska läget fortsatt dämpad

Hälften

av de tillfrågade företagsledarna planerar att fortsätta satsa på kostnadseffektiviseringar istället för tillväxt under 2024, med fokus på effektivare processer, personalnedskärningar och översyn av omkostnader

85%

av företagen planerar att höja sina priser 2024 på grund av inflationen, trots att 82% redan justerat sina priser 2023. Även om det värsta inflationstrycket verkar ha passerat, ser studiens respondenter fortsatt inflationen som huvudutmaningen

>35%

tror att AI kommer sänka kostnader och/eller öka omsättning för stödfunktioner, försäljning och marknad samt IT. Många företagsledare är dock osäkra på den nära framtiden för AI och upplever att deras bransch ännu inte är helt redo

STUDIENS RESPONDENTER

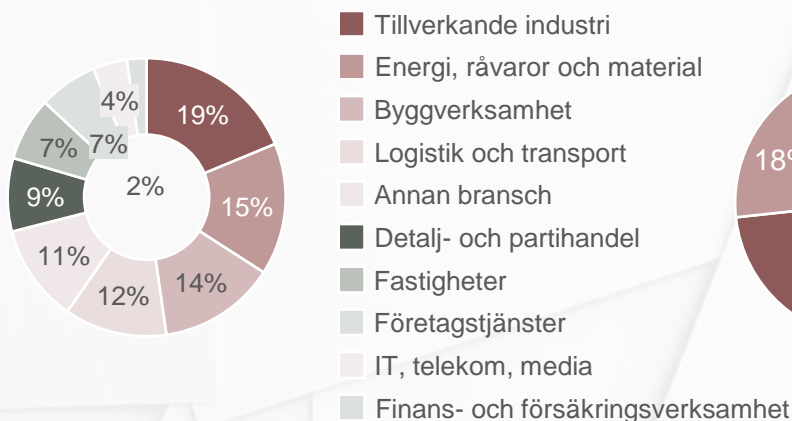
176

verkställande direktörer för svenska företag med över 200 MSEK i omsättning har under sista kvartalet 2023 deltagit i studien *Svenska företags utmaningar och fokusområden*

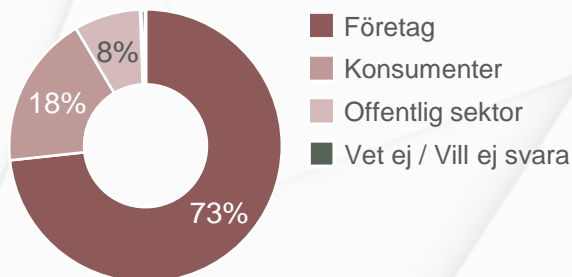
14:e

året i rad som studien genomförs. Svargruppens sammansättning (gällande faktorer såsom omsättning och bransch) liknar tidigare års studier

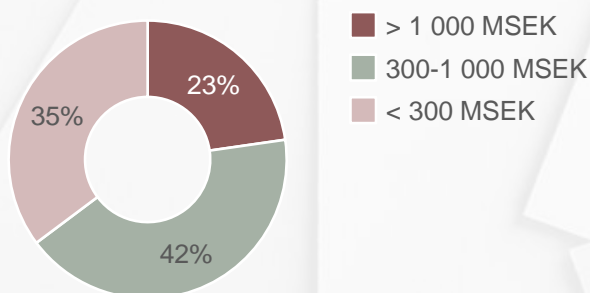
Branschfördelning (Andel företag %)

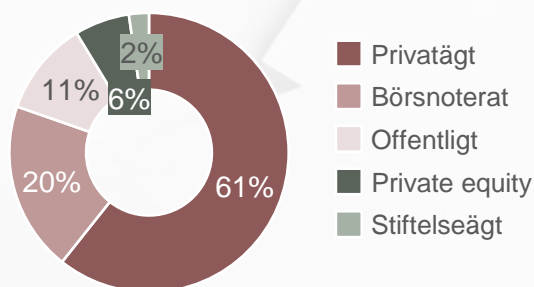
Primära slutkunder (Andel företag %)

Omsättningsfördelning (Andel företag %)

Ägandeform (Andel företag %)

MAKROEKONOMI: Svenska VD:ar uppvisar något lägre framtidspessimism jämfört med 2023 – men tongången kring det makroekonomiska läget är fortsatt dyster

Sida 4

FÖRETAGEN: 2024 kommer fortsatt präglas av kostnadsbesparingar, men med en ökad benägenhet till investeringar jämfört med förra året enligt respondenterna

Sida 12

AKTUELLT: Företagen ser en fortsatt negativ påverkan från omvärldsfaktorer som bland annat inflation och svag krona, där prisökningar kommer vara i fokus för att parera de ökade kostnaderna

Sida 24

REFLEKTIONER: För att möta företagens ekonomiska utmaningar kommer det under 2024 krävas både breda kostnadsreduceringar och strategiska prisjusteringar

Sida 34

MAKROEKONOMI GLOBALT

49%

tror på ett sämre globalt makroekonomiskt klimat under 2024 i förhållande till 2023, vilket påvisar en något lägre pessimism än inför 2023

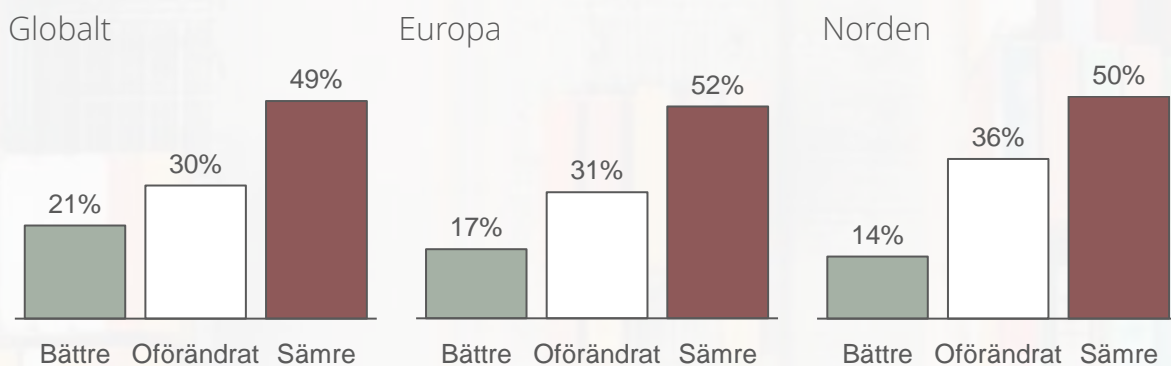
21%

tror att det globala makroekonomiska läget kommer vända under 2024 och bli bättre jämfört med 2023

Det råder fortsatt osäkerhet kring det makroekonomiska klimatet inför 2024, där svenska VD:ar sätter större tilltro till den globala ekonomin än den nordiska

Företagens tro på det makroekonomiska läget 2024 jämfört med 2023

(Andel företag %)

"Osäkerheten ökar och framtiden är mycket mer svårbedömd jämfört med tidigare konjunkturförändringar"

VD, övrig bransch

"Allt avgörs av utvecklingen i de pågående konflikterna runt om i världen"

VD, energi, råvaror och material

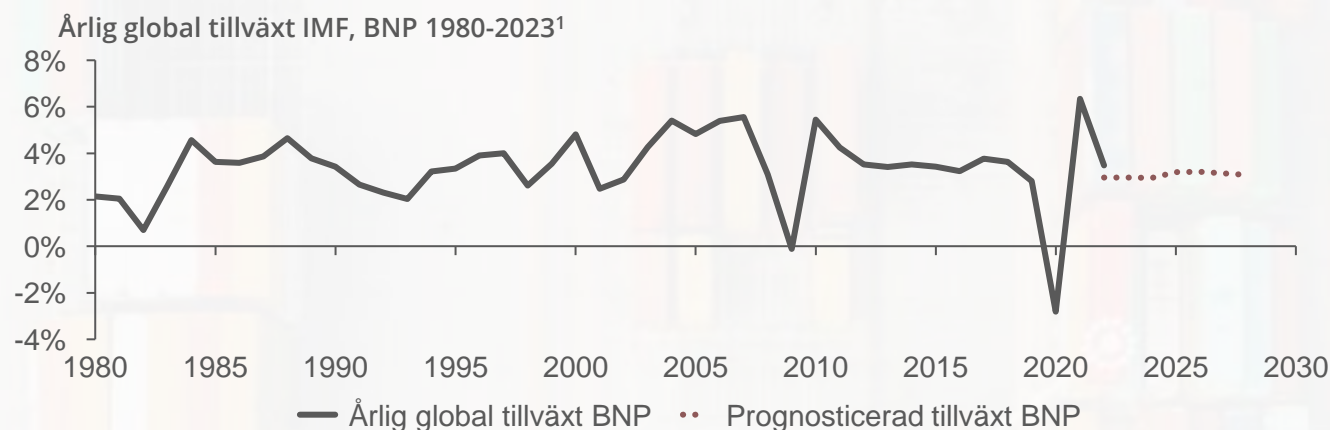
- > Den globala ekonomin har under 2023 saktat ned ytterligare och International Monetary Fund (IMF) väntar sig en tillväxt på 2,9% för 2024¹. De senaste tre åren har covid-pandemin, kriget i Ukraina och ökade geopolitiska spänningar bidragit till ett dämpat ekonomiskt världsläge
- > Framtiden och den globala ekonomin kantas av fortsatt osäkerhet med anledning av kriget i Ukraina och konflikter i Mellanöstern med risker för störningar av produktion och transport av olja. Osäkerheten återspeglas i årets VD-studie där en majoritet av respondenterna tror på ett sämre makroekonomiskt klimat 2024 jämfört med föregående år

"Huvudscenariot är att både 2023 och 2024 blir recessionsår men det är inga dramatiska minustal så det tycks vara en mild recession vi ser. Någon gång under 2024 bör vi ha nått botten men det blir ingen rekordfart när det väl vänder och det mesta beror på vad som händer i omvärlden och inte minst med räntorna"

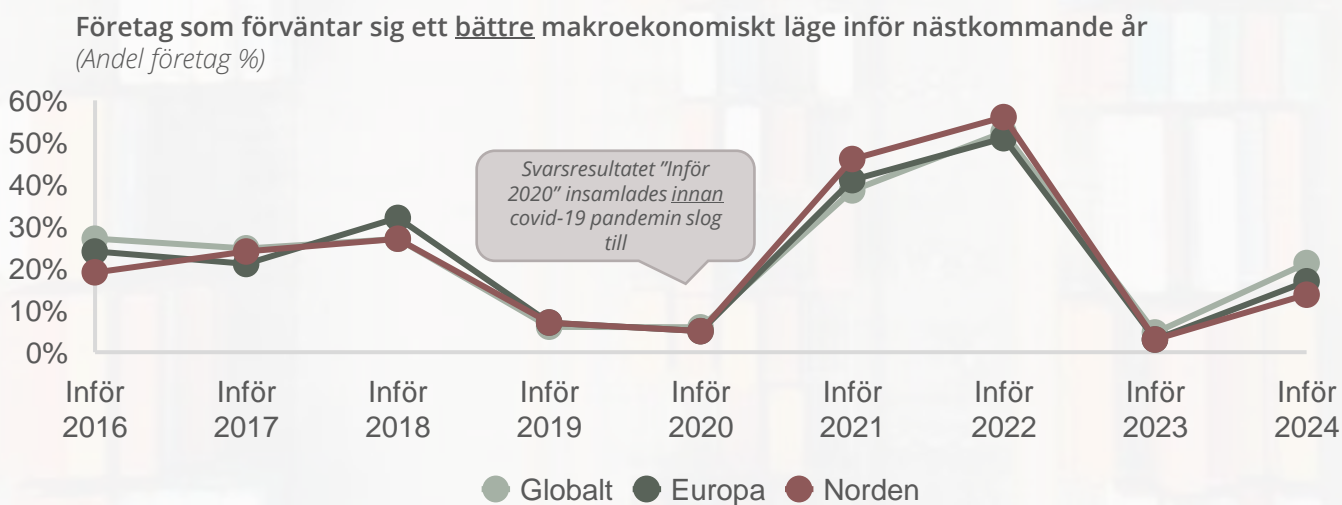
Johan Javeus
SEB Chefsstrateg

De flesta tror på ett sämre makroekonomiskt klimat under 2024, trots lägre pessimism jämfört med läget inför 2023

Den globala ekonomiska utvecklingen visade ett trendskifte från en kraftig tillväxt efter pandemin till en mer stabiliserad nivå under 2023...

...men VD:ars tro på det makroekonomiska klimatet är fortsatt präglad av pessimism, trots detta märks en förändring från förra året, då nästan ingen trodde på förbättring

- > VD:ars syn på det makroekonomiska klimatet präglas fortfarande av pessimism, men jämfört med förra årets studie är det fler som tror att 2024 kommer bli bättre än vad respondenterna trodde inför 2023. Det är dock fortfarande lägre generell tilltro på det makroekonomiska klimatets utveckling än vad studierna visat historiskt
- > Den försiktigt ökade tilltron ligger i linje med IMF:s prognos, trots pågående utmaningar och global osäkerhet

MAKROEKONOMI SVERIGE

57%

har uppgett att de tror på ett sämre makroekonomiskt läge i Sverige under 2024 i jämförelse med föregående år

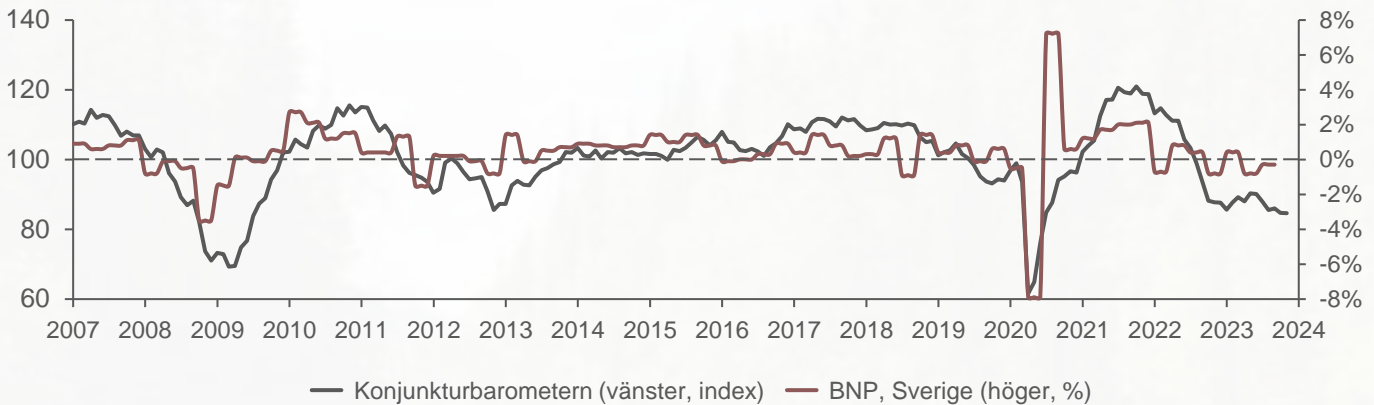
43%

förväntar sig en negativ utveckling inom den egna branschen, vilket är något mindre pessimistiskt än det mörka tonläget i förra årets studie

Under 2023 har utmaningar med minskad BNP-tillväxt och försämrade konjunkturförhållanden fortsatt, vilket speglas i VD:ars förväntningar på det svenska makroekonomiska läget

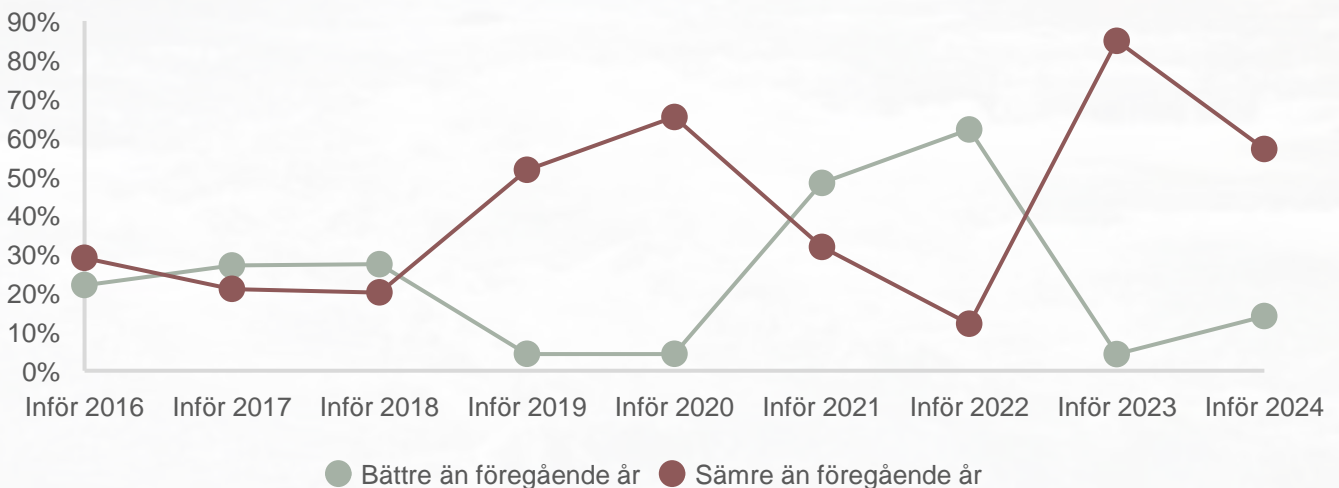
Stämmningsläget för ekonomin är i sin helhet svagt med negativ BNP-tillväxt under 2023...

Konjunkturbarometern (månad)¹ & BNP-tillväxt (kvartal)²

...vilket återspeglas i VD:ars förväntningar på det svenska makroekonomiska klimatet, där mer än hälften tror att 2024 kommer bli sämre än 2023

Företagens tro på det makroekonomiska läget i Sverige jämfört med föregående år
(Andel företag %)

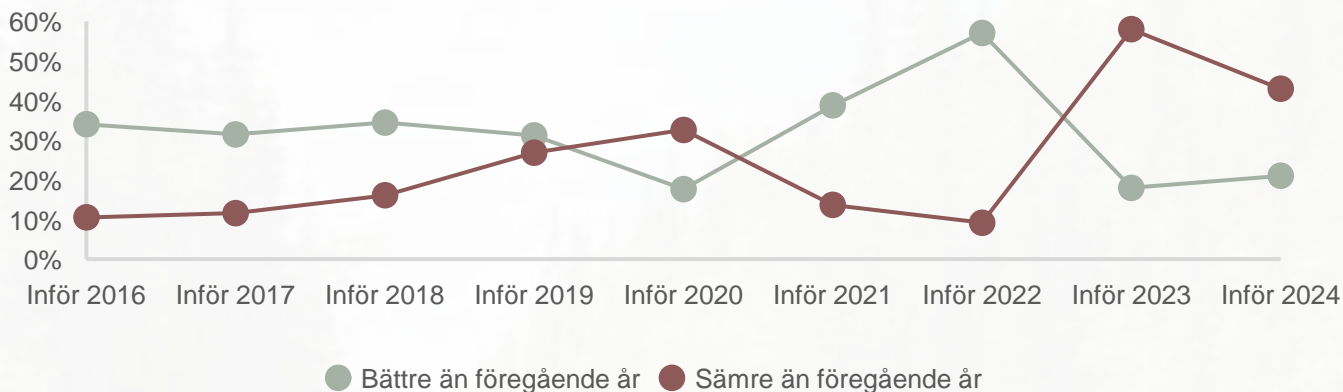

1) Konjunkturinstitutet
2) SCB

Förväntningarna på den egna branschen är fortsatt låga, även om några branscher tycks kunna skönja en viss ljusning

Antalet som tror på negativ utveckling i den egna branschen inför 2024 har minskat jämfört med föregående år...

Hur tror du att din bransch kommer att utvecklas nästkommande år i jämförelse med föregående år? (Andel företag %)

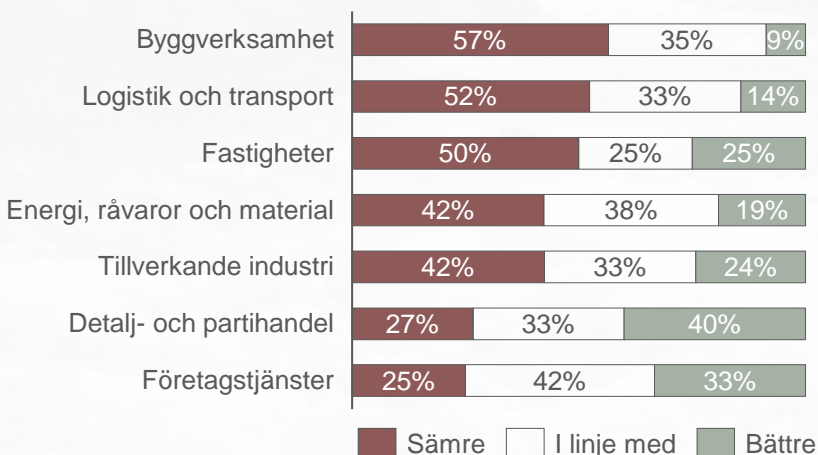

> VD:ar är inför 2024 något mer optimistiska än inför förra året för den egna branschen, men den generella tilltron är fortfarande övervägande pessimistisk

...men skillnaden mellan olika branscher är tydlig

Hur tror du att din bransch kommer att utvecklas 2024 i jämförelse med 2023?

(Andel företag %, branscher med 10 eller fler svarande)

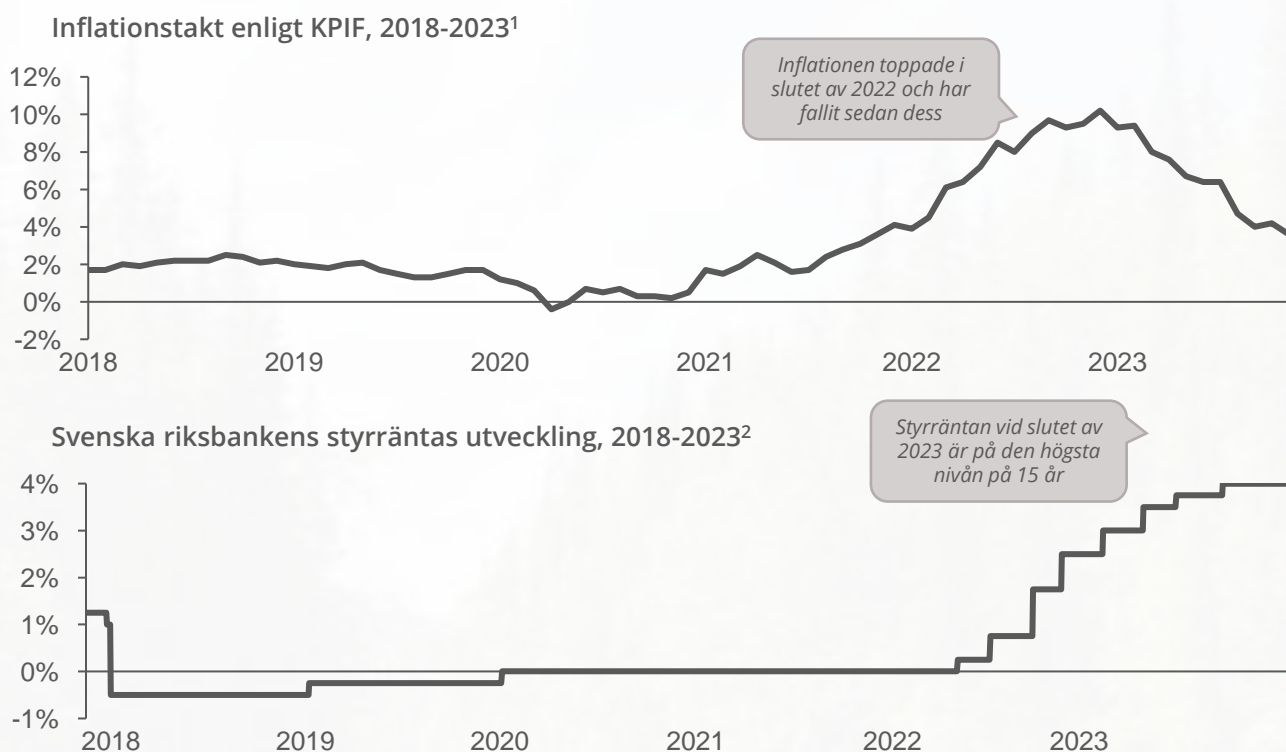
"2024 lär bli tuffare än 2023 inom de flesta sektorer. En konsekvens av senaste tidens utveckling. Därefter stabiliserar sig marknaden och vi uppnår ett nytt normaläge där beslut kan fattas som får allt att börja röra på sig i rätt riktning igen"

VD, logistik & transport

- > Bygg- och fastighetsbranschen samt logistik- och transportbranschens pessimistiska syn på 2024 kan förklaras av pågående omvärldskonflikter och rådande lågkonjunktur
- > Att detalj- och partihandeln har den mest positiva framtidssynen kan bero på en förväntad vändning i ränteläget och minskad urholkning av hushållens köpkraft

Den svenska ekonomin gick 2023 in i en lågkonjunktur som väntas bestå under 2024

Inflationen steg snabbt under slutet av 2022, vilket medfört flera höjningar av styrräntan under 2023 års gång i syfte att återföra inflationen mot 2%-målet

”Centralbankens budskap är nu att räntehöjningarna är klara. Marknaden är nästan 100% säker på att vi sett den sista höjningen och kanske ser vi de första sänkningarna redan till våren 2024. Inflationsutvecklingen är rätt positiv just nu och tenderar att, om något, överraska på nedsidan och det finns indikationer på att det kommer att fortsätta.”

Johan Javeus
SEB Chefsstrateg

- > Styrräntan har vid slutet av 2023 nått den högsta nivån på 15 år för att dämpa ekonomin och kontrollera inflationen, som i sin tur fallit tillbaka något under 2023 och successivt närmar sig inflationsmålet på två procent
- > Under 2023 har konjunkturläget försvagats och den svenska ekonomin bedöms vara i en lågkonjunktur enligt Finansdepartementet. Den höga inflationen fortsatte att sätta press på företagen och var i kombination med högre räntor och en vikande omvärldsefterfrågan de främsta skälen till lågkonjunkturen

MAKROEKONOMI: Svenska VD:ar uppvisar något lägre framtidspessimism jämfört med 2023 – men tongången kring det makroekonomiska läget är fortsatt dyster

Sida 4

FÖRETAGEN: 2024 kommer fortsatt präglas av kostnadsbesparingar, men med en ökad benägenhet till investeringar jämfört med förra året enligt respondenterna

Sida 12

AKTUELLT: Företagen ser en fortsatt negativ påverkan från omvärldsfaktorer som bland annat inflation och svag krona, där prisökningar kommer vara i fokus för att parera de ökade kostnaderna

Sida 24

REFLEKTIONER: För att möta företagens ekonomiska utmaningar kommer det under 2024 krävas både breda kostnadsreduceringar och strategiska prisjusteringar

Sida 34

FÖRETAGEN

76%

av respondenterna tror på oförändrad eller högre omsättning under 2024 för det egna företaget jämfört med föregående år, vilket indikerar lägre pessimism än 2023 års studie

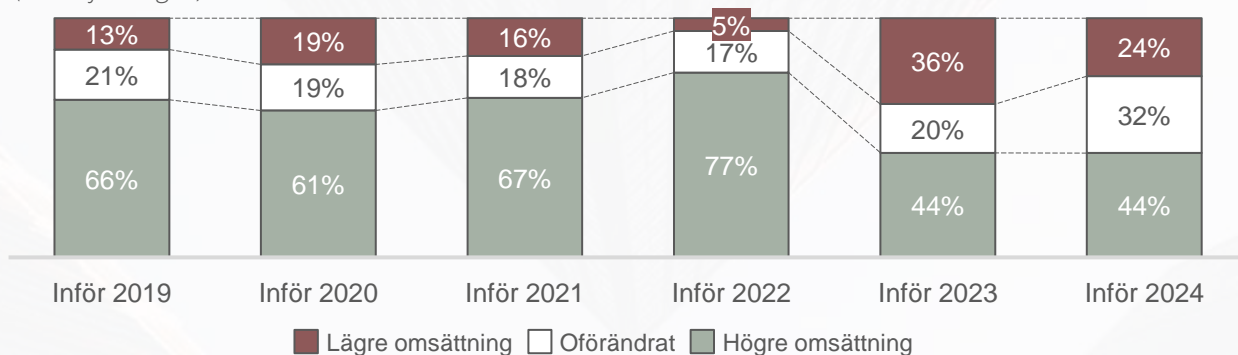
>50%

kommer 2024 att satsa på kostnadsbesparingar framför tillväxtsatsningar, detta är i linje med VD-studien föregående år

De svarande är mer optimistiska gällande det egna bolagets omsättning inför 2024 än inför 2023, men tror bättre om det egna bolaget än branschen

Antalet som tror på lägre omsättning i det egna bolaget inför 2024 har minskat med 12 procentenheter från 2023...

Hur tror du att ditt företags omsättning kommer att förändras under nästkommande år?
(Andel företag %)

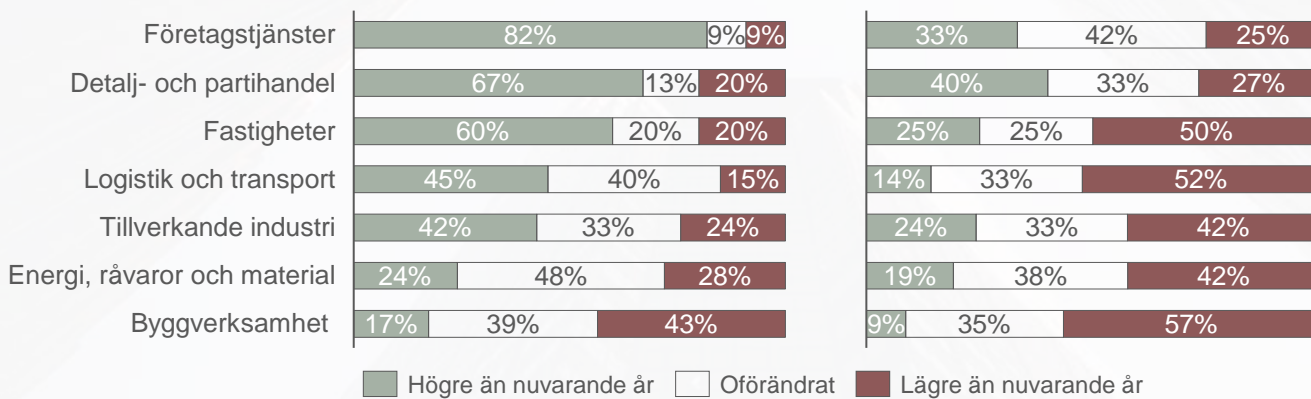

- > Ett historiskt lågt förtroende för det egna bolagets utveckling noterades i förra årets studie, och vi kan se en något lägre pessimism bland svenska VD:ar inför 2024

...där den försiktiga optimismen skiljer sig mellan olika branscher, gemensamt är att alla har större förtroende för sitt egna företag än för branschen

Hur tror du att ditt företags omsättning kommer förändras under 2024?
(Andel företag %, branscher med 10 eller fler svarande)

Hur tror du att din bransch kommer att utvecklas 2024 i jämförelse med 2023?
(Andel företag %, branscher med 10 eller fler svarande)

- > Historiskt sett har VD:ar varit mer optimistiska när det gäller det egna bolagets utveckling jämfört med branschen, och den trenden fortsätter även i årets studie

"Detaljhandeln kan sägas ha drabbats av en baksmälla efter pandemin då vi konsumerar mindre fysiska varor och mer tjänster. Min bild är att branschen inte är superstark men att man förmodligen har sett botten och ser lite ljusare tider framöver."

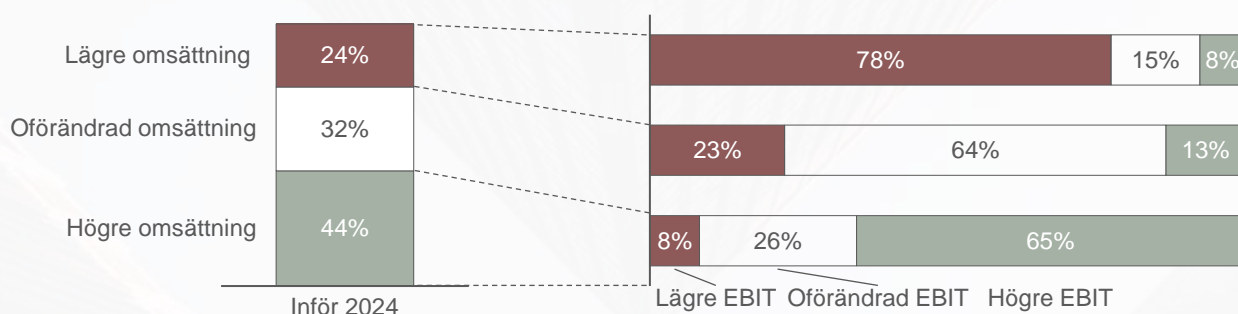
Johan Javeus
SEB Chefsstrateg

En förväntan på lägre omsättning korrelerar generellt med en mer pessimistisk förväntan på marginalerna, även om bilden mellan branscherna varierar

Det finns en tydlig spridning mellan svenska VD:ars förväntningar på 2024, där 44% förväntar sig en högre omsättning för det egna företaget...

För 2024, hur tror du att ditt företags omsättning och lönsamhet kommer förändras?

(Andel företag %)

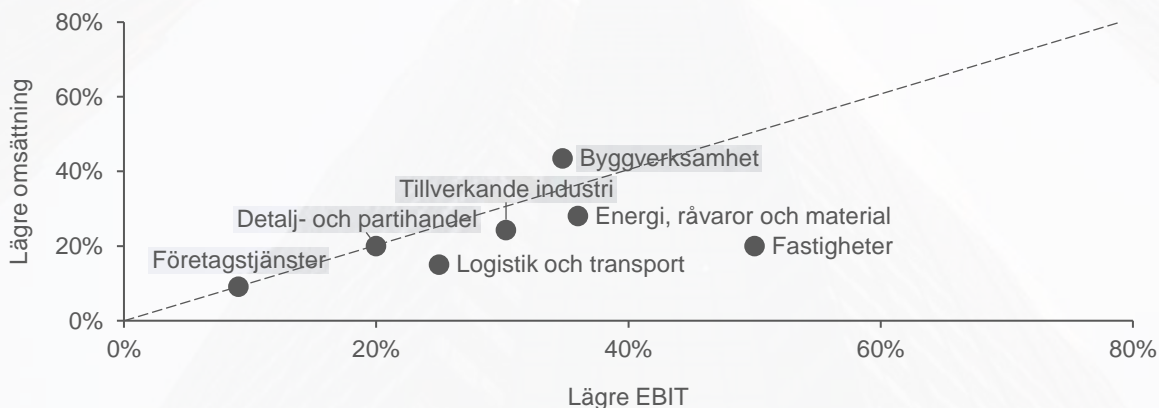

- > Det finns en tydlig korrelation mellan respondenternas förväntningar på omsättning och lönsamhet, med samband mellan högre omsättning och högre marginal, samt tvärtom
- > Det kan vara en utmaning för företag att samtidigt uppnå ökad omsättning och högre marginaler i praktiken

...men det finns också en spridning bland branscherna kring om det är omsättningen eller lönsamheten som kommer påverkas mest

För 2024, hur tror du att ditt företags omsättning och resultat (EBIT-marginal) kommer förändras?

(Andel företag % som tror på lägre omsättning resp. EBIT, branscher med 10 eller fler svarande)

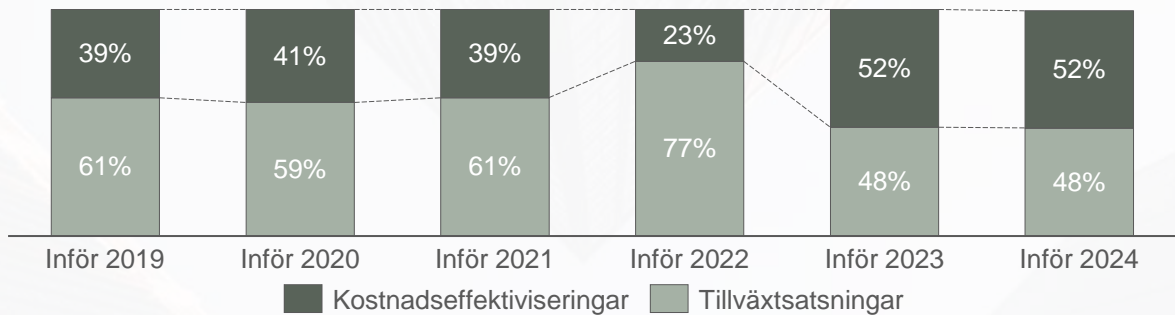

- > Fastighetsbranschen sticker ut där respondenterna tror på att det sämre ekonomiska läget kommer att påverka marginalerna i större utsträckning än omsättningen
- > Respondenter från byggbranschen tror i motsats att omsättningen kommer påverkas något mer än marginalerna

Trenden, som påvisades i förra årets studie, håller i sig och indikerar att VD:arna kommer att fortsätta fokusera något mer på kostnadseffektiviseringar än på tillväxtsatsningar under 2024

Drygt hälften av de svarande fortsätter prioritera kostnadseffektiviseringar jämfört med tillväxtsatsningar inför 2024...

Företagens prioritering mellan kostnadseffektiviseringar och tillväxtsatsningar inför nästkommande år (Andel företag %)

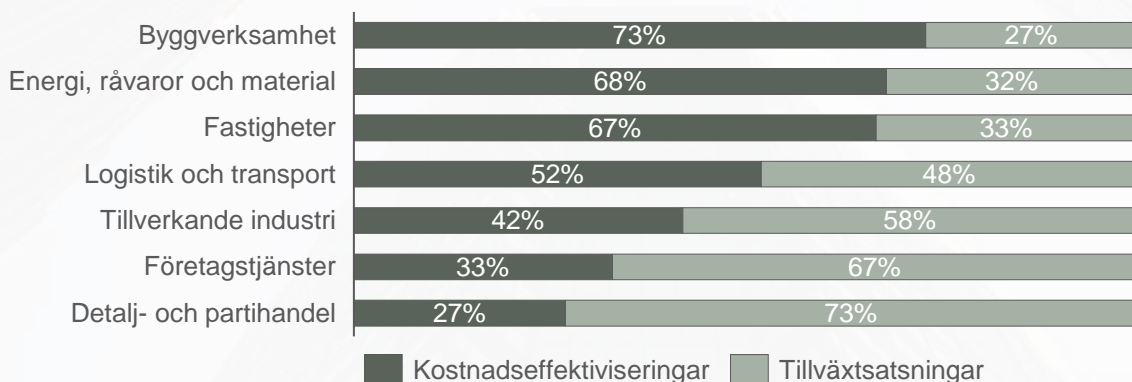

- > Brytpunkten från 2023 med större fokus på kostnadseffektiviseringar håller i sig inför 2024 med nästintill identisk fördelning

...men det varierar mellan de olika branscherna

Företagens prioritering mellan kostnadseffektiviseringar och tillväxtsatsningar inför 2024

(Andel företag % per bransch med fler än 10 respondenter)

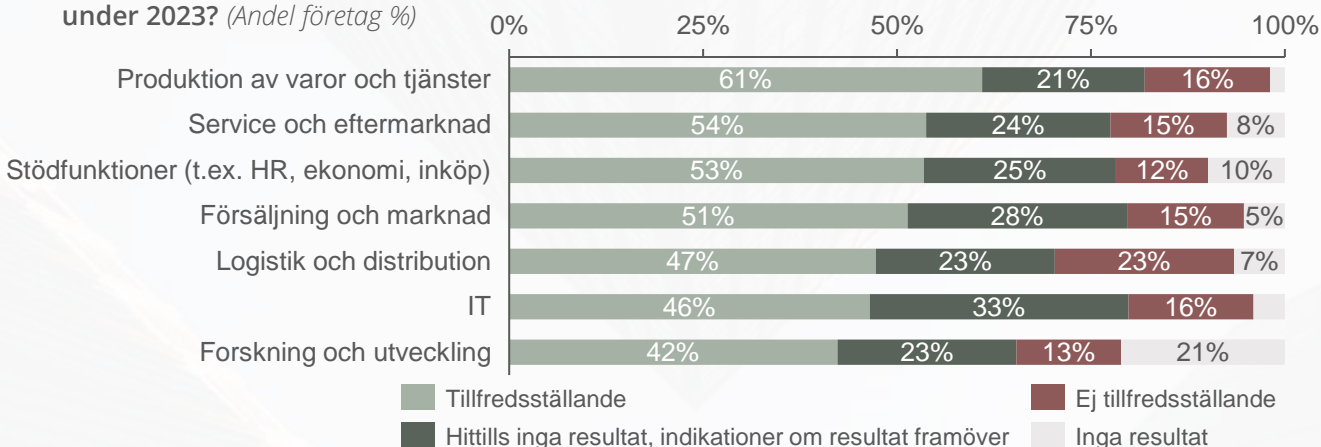

- > Byggverksamhet samt energi, råvaror och material är branscher som utmärker sig genom ett särskilt stort fokus på kostnadseffektiviseringar, vilket kan härledas till en mindre optimistisk syn på företagets omsättning och marginal under 2024
- > VD:arna för detalj- och partihandeln, företagstjänster samt tillverkande industri kommer prioritera tillväxtsatsningar framför kostnadseffektiviseringar

Respondenternas svar pekar på att 2023 års kostnadseffektiviseringar har gett resultat – men det skiljer sig mellan funktioner

Svaren visar att ungefär hälften av de kostnadseffektiviseringar som gjorts under 2023 varit tillfredställande, där effektiviseringar inom produktion gett bäst resultat

Vilka resultat har ert företag uppnått genom kostnadseffektiviseringar inom följande funktioner under 2023? (Andel företag %)

- > Cirka hälften av de kostnadseffektiviseringar som gjordes under 2023 har gett tillfredställande resultat. Effektiviseringar inom området produktion av varor och tjänster utmärker sig positivt med 61% tillfredställande resultat, medan logistik och distribution samt forskning och utveckling utmärker sig negativt där mer än 30% av effektiviseringarna har gett otillfredställande eller inga resultat

...vilket rimmar med vad respondenterna i förra årets studie planerade att fokusera på under det gångna året gällande kostnadseffektiviseringar

Rangordna de funktioner ditt företag kommer att fokusera mest på att kostnadseffektivisera under 2023:

(Andel företag som svarat 1:a eller 2:a prioritet %)

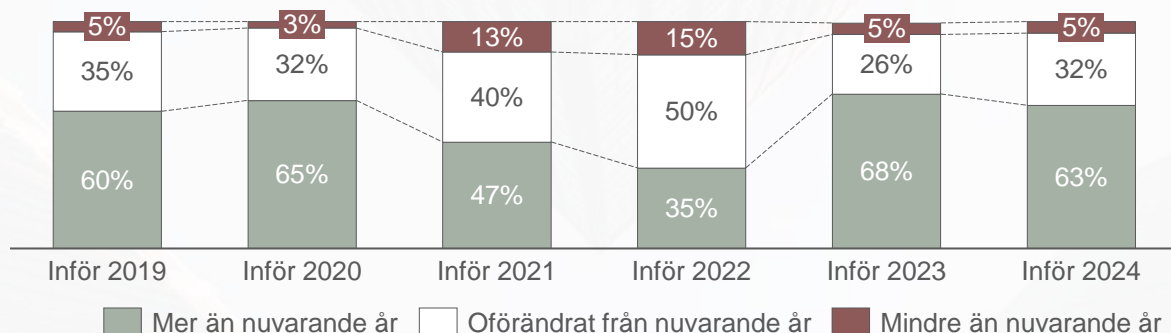

- > För svenska VD:ar var produktion av varor och tjänster samt stödfunktioner i topplistan på funktioner att fokusera kostnadseffektiviseringar mot under 2023
- > Båda områdena tillhör dem där man uppnått mest tillfredställande resultat under 2023, vilket kan indikera att det är områden som varit eller är i behov av effektiviseringar

Företagen kommer att kostnadseffektivisera i linje med föregående år, med fortsatt fokus på omkostnader kopplat till kärnverksamheten

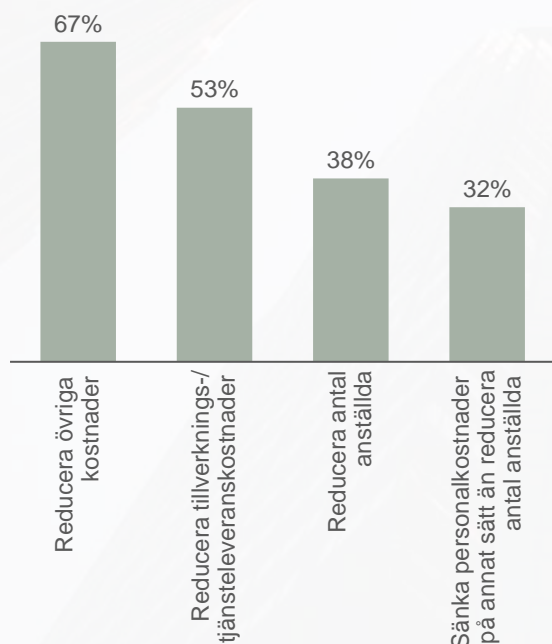
Företagens syn på kostnadseffektiviseringar för 2024 liknar 2023 års syn och kommer fortsatt vara i fokus under året...

I vilken utsträckning planerar ditt företag att kostnadseffektivisera under nästkommande år?
(Andel företag som planerar kostnadseffektiviseringar %)

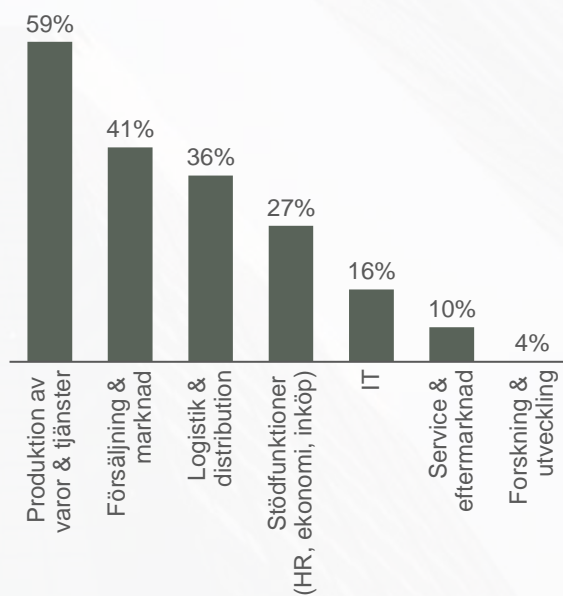

...och lägga tonvikt på att minska omkostnader (övriga kostnader), framförallt inom produktionsprocessen samt försäljning och marknad

Rangordna de initiativ ditt företag kommer genomföra i syfte att kostnadseffektivisera nästkommande år:
(Andel företag som svarat 1:a eller 2:a prioritet %)

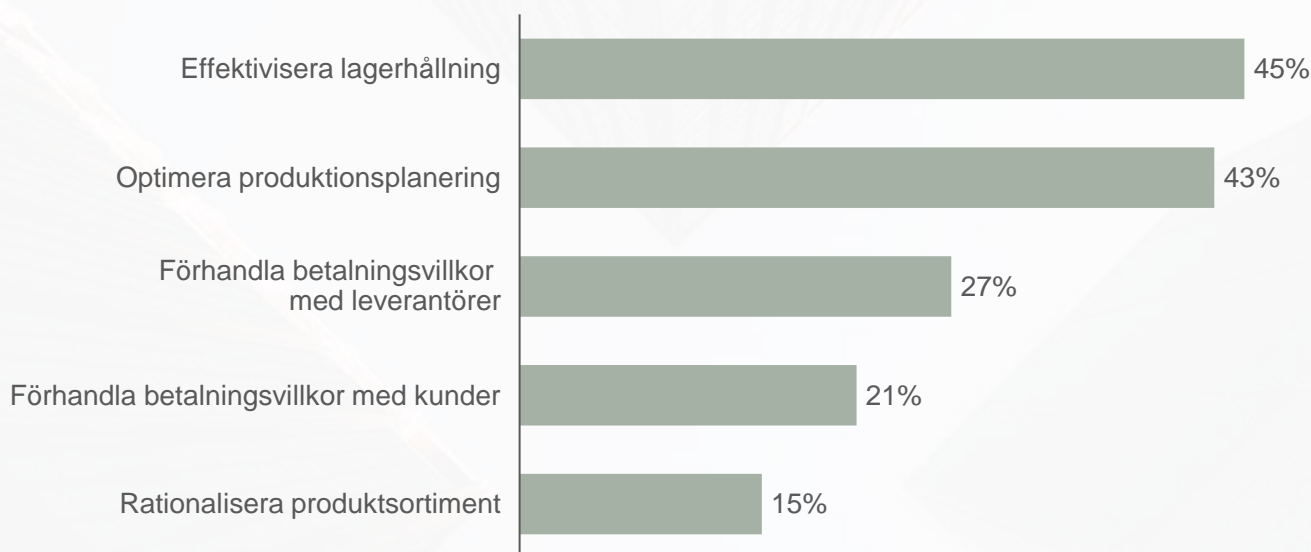
Rangordna de funktioner ditt företag kommer att fokusera mest på att kostnadseffektivisera nästkommande år:
(Andel företag som svarat 1:a eller 2:a prioritet %)

Lagerhållning och produktionsplanering är initiativ som över 40% av de svarande kommer genomföra under 2024 för att förbättra rörelsekapitalet

Under 2024 kommer svenska VD:ar fokusera på att förbättra rörelsekapitalet genom effektiviserad lagerhållning och optimerad produktionsplanering

Rangordna de initiativ ditt företag kommer genomföra i syfte att förbättra rörelsekapital under 2024: (Andel företag som svarat 1:a eller 2:a prioritet %)

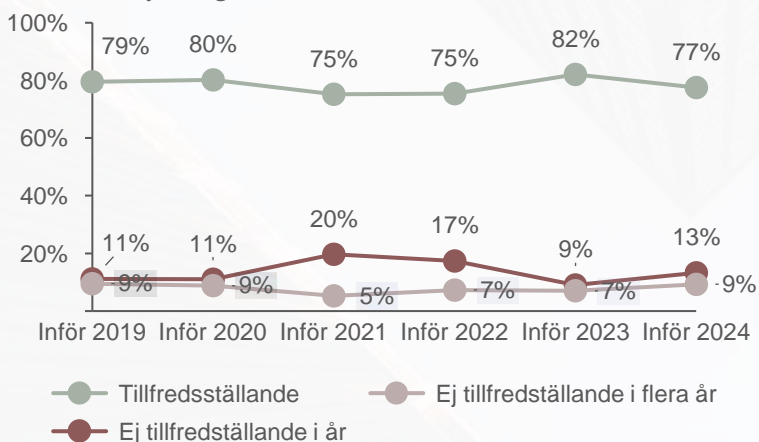
- > Under 2024 planerar närmare hälften av respondenterna att implementera initiativ för att effektivisera lagerhållning och optimera produktionsplanering, med målet att förbättra företagets rörelsekapital
- > En större andel kommer förhandla betalningsvillkor med leverantörer än med kunder, där en förlängning av egna betalningar ökar rörelsekapitalet

Inför 2024 avser en större andel företag att öka sina investeringar än under föregående år, även om investeringsviljan fortfarande är mer återhållsam än vad den varit historiskt

En majoritet av respondenterna svarar att de kunnat genomföra önskade investeringar (77%)...

Vad beskriver bäst nuvarande investeringsnivå i ditt företag?

(Andel företag %)

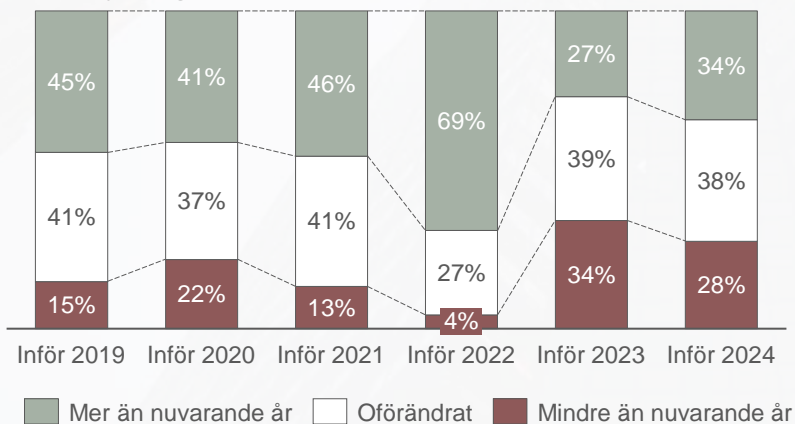
Medelstora bolag är i större utsträckning tillfreds med sina investeringsnivåer

...men det förväntas att företagen kommer vara något mer generösa med sina investeringar inför 2024 än vad de var inför 2023

Hur kommer ditt företag att investera under nästkommande år jämfört med innevarande år?

(Andel företag %)

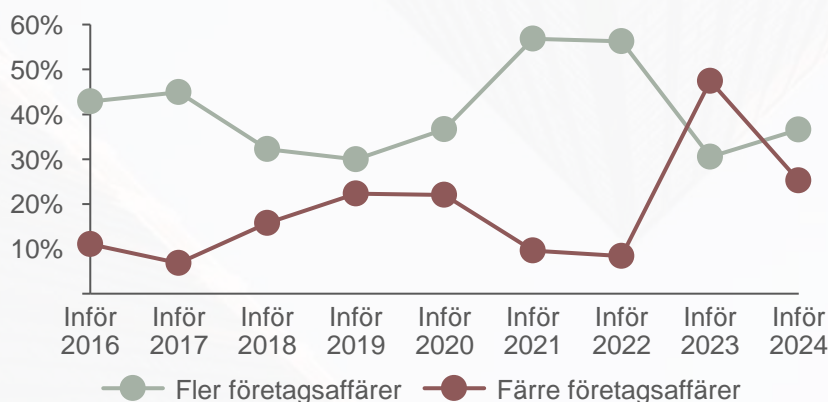

- > Inför 2022 präglades företagsklimatet av en stark vilja att öka investeringarna, vilket dock minskade markant det följande året
- > Trots utmanande tider som ledde till en nedgång i investeringsviljan, ser vi nu en försiktig återhämtning med en viss uppgång inför 2024
- > Faktorer som ökad kostnad för kapital eller brist på finansiering samt den ökade osäkerheten om konjunktens utveckling utgör potentiella påverkare som driver en mer återhållsam inställning till investeringar

En ökning av de förväntade företagsaffärerna jämfört med föregående år pekar på en försiktigt optimistisk framtidstro bland de tillfrågade

Svenska VD:ar tror på fler förvärv och försäljning av verksamheter i Sverige jämfört med förra året...

Hur förväntar du dig att antalet företagsaffärer i Sverige kommer att förändras under nästkommande år jämfört med föregående år? (Andel företag %)

”Det är i dagsläget rea på svenska bolag p.g.a. vår valuta. Vår största risk i näringslivet nu, att svenska bolag köps av euro”

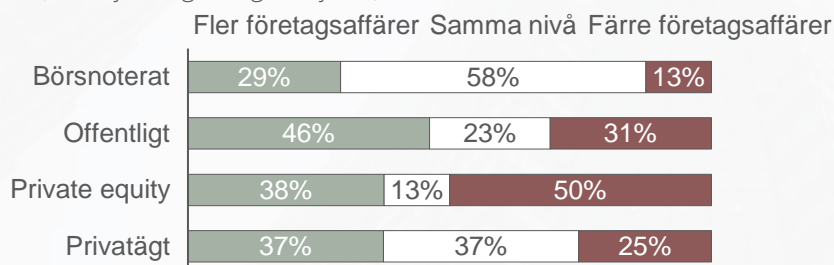
VD, energi, råvaror & material

- > Respondenternas svar, där antalet förväntade företagsaffärer stiger med 19% från föregående års studie, tyder på en försiktig framtidsoptimism

...men vissa riskkapitalägda företag verkar ha större tro på färre antal företagsaffärer än andra ägandeformer

Hur förväntar du dig att antalet företagsaffärer i Sverige kommer att förändras under 2024 jämfört med 2023?

(Andel företag %, ägandeform)

”Förvärvstakten bör öka i takt med att bolag får det ansträngt. Vi ska vara redo att kunna förvärva”

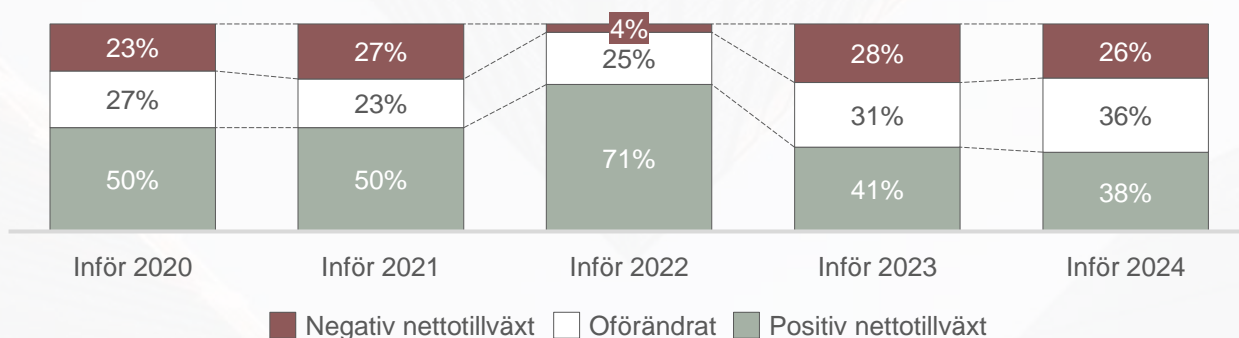
VD, detalj- och partihandeln

- > En majoritet (87%) av företagsledare för börsnoterade företag förväntar sig en bibehållen eller ökad nivå av antalet företagsaffärer under 2024, vilket indikerar en försiktig optimism inom denna sektor
- > För riskkapitalägda bolag är resultaten mer polariserade, där hälften av respondenterna i riskkapitalägda bolag tror på färre företagsaffärer under det kommande året. Detta skulle kunna förklaras av en tro på fortsatta osäkerheter på marknaden

En fortsatt restriktiv syn på personaltillväxt förväntas inför 2024, men vissa branscher går emot trenden

Prognosen för personalökning är den lägsta uppmätta under VD-studiens senaste 5 år och indikerar en fortsatt återhållsam syn på personaltillväxt...

Hur kommer storleken på ditt företags personalstyrka att förändras under innevarande år respektive nästkommande år? (Andel företag %)

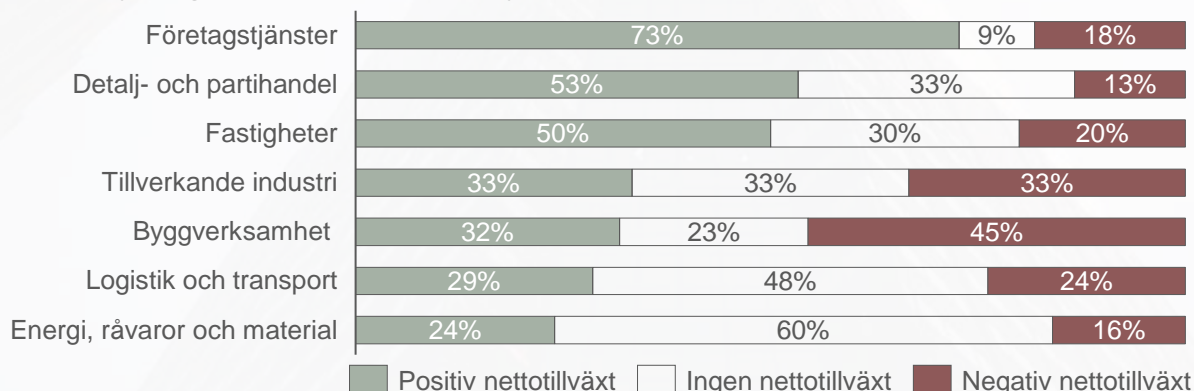

- > Förväntansbilden inför 2024 är mer i linje med vad som observerats innan 2022 års väldigt höga tro på positiv tillväxt, men med viss minskning jämfört med föregående år (från 41% till 38%)
- > Den ihållande pessimismen kring det makroekonomiska läget och respondenternas fokus på kostnadseffektiviseringar speglar sig i den fortsatta restriktiva synen på personaltillväxt

...medan branscher med högre förväntningar på omsättning förutspår en ökning av personalstyrkan

Branschfördelning av ovanstående fråga inför 2024

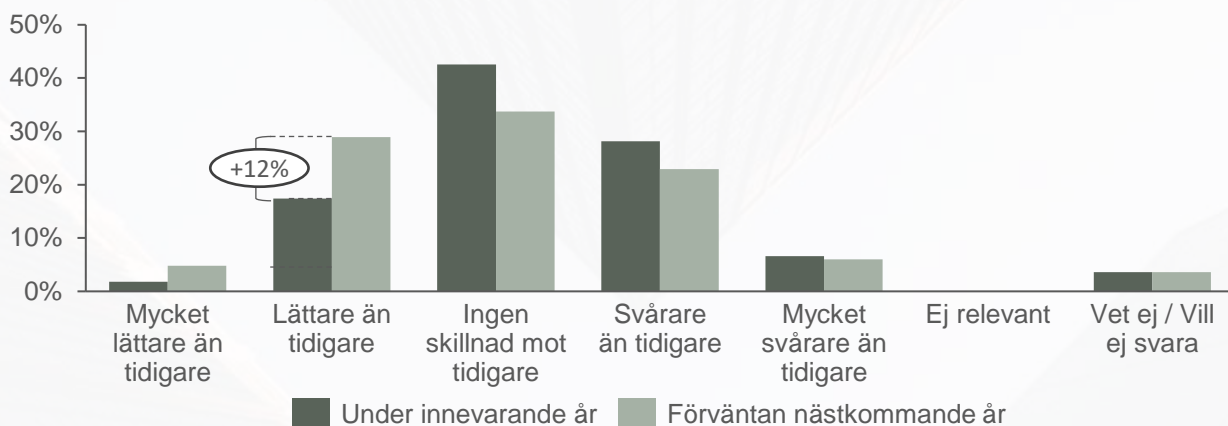
(Andel företag %, branscher med 10 eller fler svarande)

Svenska VD:ar förutser en ökad tillgänglighet av rätt kompetens till företagen under 2024

Studiens respondenter förväntar sig färre utmaningar vid rekrytering av rätt kompetens under 2024 jämfört med det gångna året...

Hur utmanande upplever du att det har varit att rekrytera rätt kompetens till ditt företag under 2023 och hur tror du att det kommer att bli under 2024? (Andel företag %)

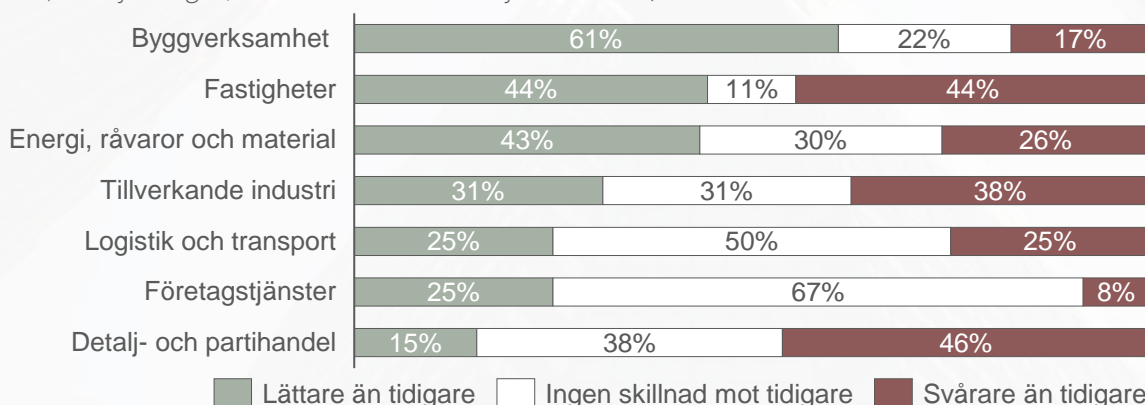

- > De svarande förväntar sig att det blir lättare att tillgodose sina rekryteringsbehov under 2024 jämfört med 2023. En potentiell förklaring till detta kan relateras till den allmänna uppfattningen om ett överskott på arbetskraft

...men förväntan inför 2024 varierar mellan olika branscher

Branschfördelning av ovanstående fråga inför 2024

(Andel företag %, branscher med 10 eller fler svarande)

- > Byggbranschen utmärker sig genom att en majoritet av respondenterna tror att det kommer vara relativt lätt att tillgodose kompetensbehovet under 2024
- > Detalj- och partihandeln förväntar sig svårigheter i att rekrytera rätt kompetens, vilket kan härledas till osäkerheter på arbetsmarknaden och ökad konkurrens om specialiserad arbetskraft

MAKROEKONOMI: Svenska VD:ar uppvisar något lägre framtidspessimism jämfört med 2023 – men tongången kring det makroekonomiska läget är fortsatt dyster

Sida 4

FÖRETAGEN: 2024 kommer fortsatt präglas av kostnadsbesparingar, men med en ökad benägenhet till investeringar jämfört med förra året enligt respondenterna

Sida 12

AKTUELLT: Företagen ser en fortsatt negativ påverkan från omvärldsfaktorer som bland annat inflation och svag krona, där prisökningar kommer vara i fokus för att parera de ökade kostnaderna

Sida 24

REFLEKTIONER: För att möta företagens ekonomiska utmaningar kommer det under 2024 krävas både breda kostnadsreduceringar och strategiska prisjusteringar

Sida 34

AKTUELLT OMVÄRLDSFAKTORER

90%

av svenska VD:ar tror att inflationen och den svaga kronan kommer ha fortsatt negativ påverkan på deras företag under 2024

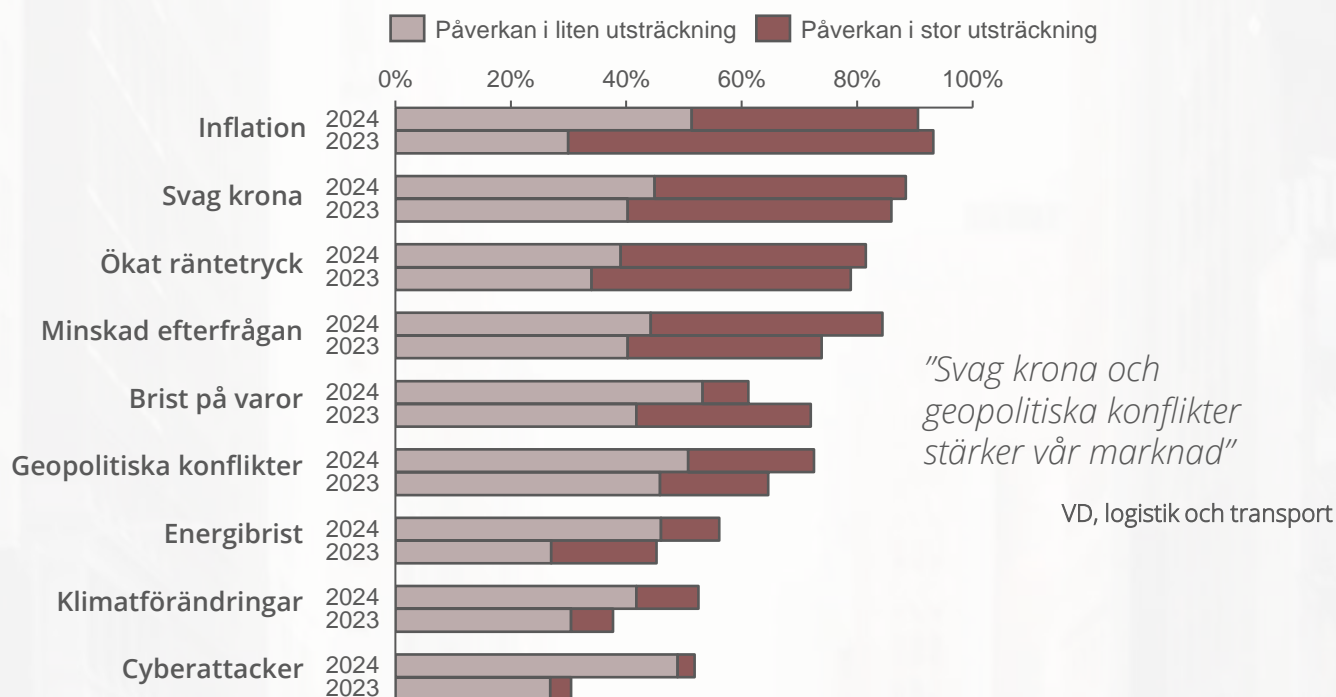
85%

av respondenterna planerar att höja sina priser under 2024, vilket är marginellt lägre än förra årets studie

Studien indikerar en förväntad minskning av betydande negativ påverkan från omvärldsfaktorer inför nästa år – med en viss förändring i riskernas betydelse

Under 2024 förväntar sig svenska VD:ar en viss lättnad i den betydande negativa påverkan från externa risker jämfört med 2023

I vilken utsträckning har följande risker i omvärlden påverkat ditt företag negativt under 2023, och vad är förväntad påverkan 2024? (Andel företag som påverkas %)

- > Totalt sett uppger över 60% av företagen att de har påverkats negativt i stor utsträckning av inflationen under 2023, men förväntar sig en minskning till ~40% under 2024. Detta understryker en försiktig optimism inför nästa års påverkan av inflationen, vilket återspeglas i respondenternas svar
- > Framöver förväntas risken för påverkan av varu- och energibrist minska, medan risken för minskad efterfrågan, geopolitiska konflikter och klimatförändringar förväntas öka. Dessa förväntningar kan relateras till osäkerheter kring kunders köpkraft och den ihållande osäkerheten i det geopolitiska klimatet

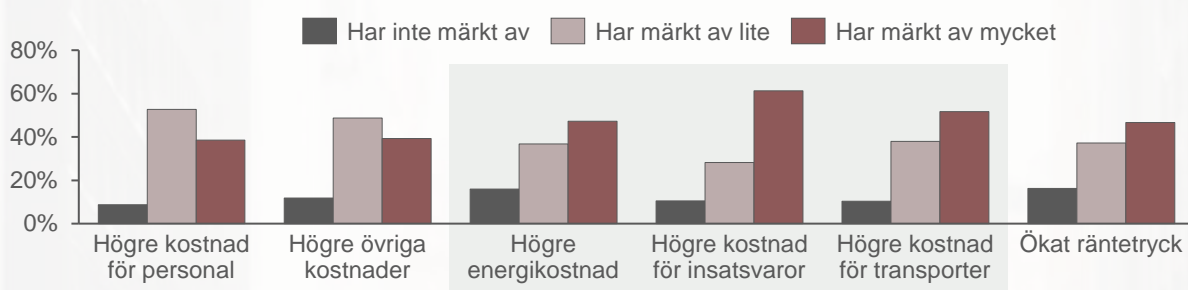
”De flesta är överens om att den svenska kronan har varit för svag under lång tid och i höstas nåddes nivåer som allt fler såg som ett samhällsproblem. För ekonomin är en svag svensk krona positivt för tillväxten på kort sikt men på längre sikt är det inte bra. Det gör oss alla fattigare och minskar omvandlingstrycket och konkurrenskraften i industrin.”

Johan Javeus
SEB Chefsstrateg

Svenska VD:ar ser ljusare på nästa år med avseende på inflationens påverkan på kostnader, vilket kan signalera att den mest oroliga tiden kanske är förbi

Kostnadsökningarna på grund av inflationen följer förra årets trend och är särskilt påtagliga inom områden som transport, insatsvaror och energi...

På vilket/vilka sätt har ditt företag märkt av inflationen under 2023? (Andel företag %)

"Det har skett en kraftig ökning på alla kostnadsposter, samtliga kostnadskonton har ökat mot jämförelsetal"

"Inflationen på varor påverkade oss mer 2022. År 2023 påverkas vi av att resterande kostnader ökat pga. inflation, såsom t.ex. hyresregleringar med mera"

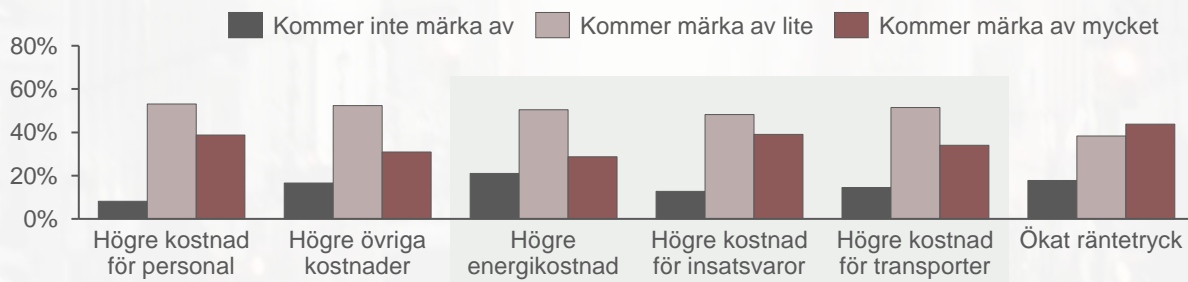
VD, IT, telekom & media

VD, detalj- och partihandel

...men dessa tre kostnadsområden förväntas ha mindre påverkan 2024

På vilket/vilka sätt kommer ditt företag märka av inflationen under 2024?

(Andel företag %)

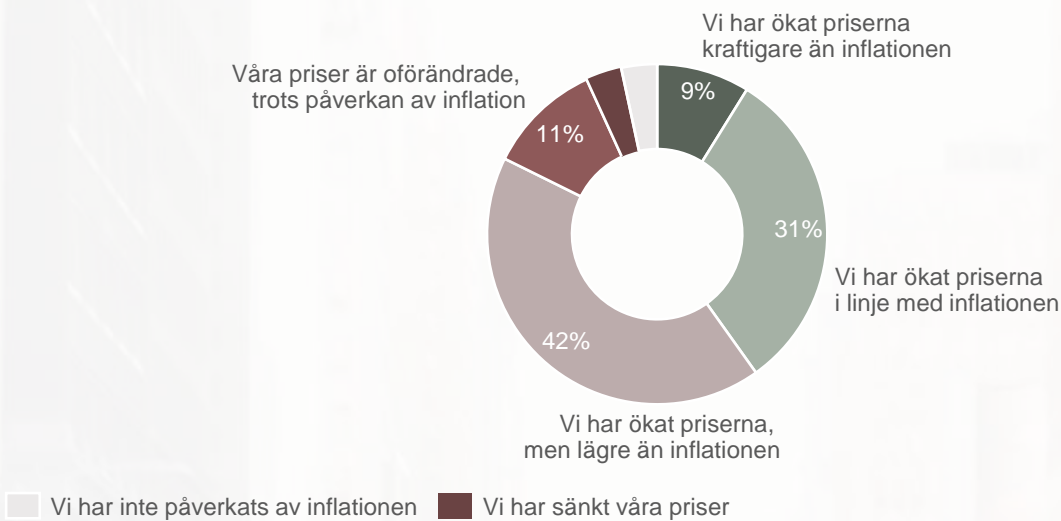

- > Antalet företag som kommer märka av ökade kostnader för energi, insatsvaror och transport förväntas minska under 2024 jämfört med 2023. En möjlig förklaring till detta kan vara den förväntade stabiliseringen på energimarknaden samt förhoppningen om förbättrade marknadsförhållanden
- > Inflationens påverkan på personalkostnader och det ökade räntetrycket förväntas kvarstå under 2024, där respondenterna förutspår en liknande påverkan som de upplevt under 2023

En klar majoritet av tillfrågade VD:ar planerar att göra prisjusteringar under 2024 som ett svar på den inflationsutveckling som skett under det gångna året

40% av respondenterna har redan justerat sina priser i linje med eller över inflationen under 2023...

Hur har inflationen påverkat ditt företags generella prissättning 2023? (Andel företag %)

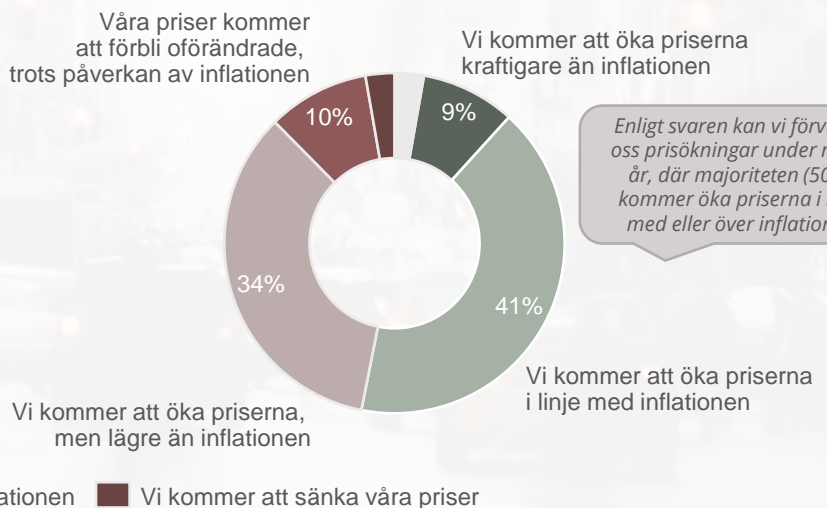

...och runt 85% av respondenterna planerar att höja sina priser under 2024 som ett resultat av inflationen, vilket är något lägre än i förra årets studie (90%)

Hur kommer inflationen påverka ditt företags generella prissättning 2024? (Andel företag %)

"Ett normalt år ska priserna gå upp 2% för att Riksbanken ska vara nöjd, så även om många säger att de ska höja priserna är det inget problem om det handlar om små ökningar i linje med inflationsmålet."

Johan Javeus
SEB Chefsstrateg

AKTUELLT AI

56%

av svenska VD:ar planerar för en implementering av AI under 2024 i sitt företag, medan 40% inte har för avsikt att använda AI för någon funktion

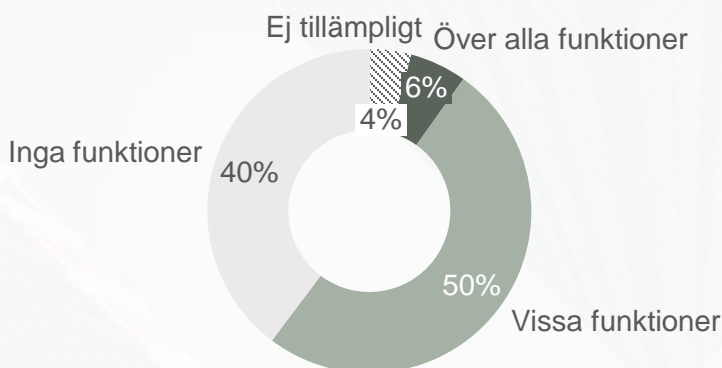
>35%

av svarande tror att AI kommer leda till minskade kostnader och/eller ökad omsättning för stödfunktioner (t.ex. HR, ekonomi, inköp), försäljning & marknad samt IT

Mer än hälften av de tillfrågade VD:arna planerar att implementera AI år 2024, och intresset för tekniken har ökat de senaste åren bland företagare

56% av respondenterna har som ambition att implementera AI under 2024...

I vilken utsträckning kommer ert företag implementera AI under 2024? (Andel företag %)

- > Majoriteten av företagen kommer under det kommande året att implementera AI-teknik i sin egna verksamhet

"Ser AI som en generell risk för hela samhället. Robotar som ersätter människor och vi människor kommer inte kunna lita på digitalt producerad information m.m. (vi kommer bara vara säkra på det vi själva ser och upplever)"

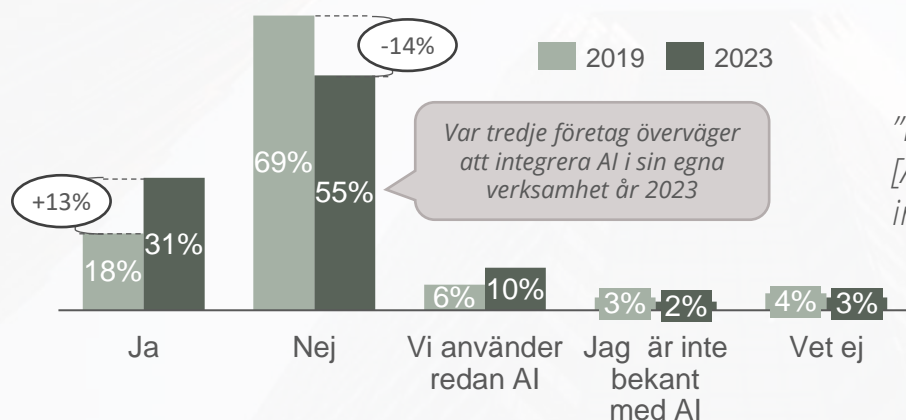
VD, logistik & transport

"Vi har börjat experimentera, men har inga implementationsplaner. Vi tycker det är för tidigt för vår verksamhet, men tekniken kommer utvecklas väldigt fort"

VD, detalj- och partihandel

...och intresset för AI-tekniken har ökat de senaste åren

Överväger ni att integrera AI-teknik i ert företag?¹ (Andel svarande %)

"Hade gärna implementerat [AI] fullt ut men branschen är inte mogen eller anpassad än"

VD, tillverkande industri

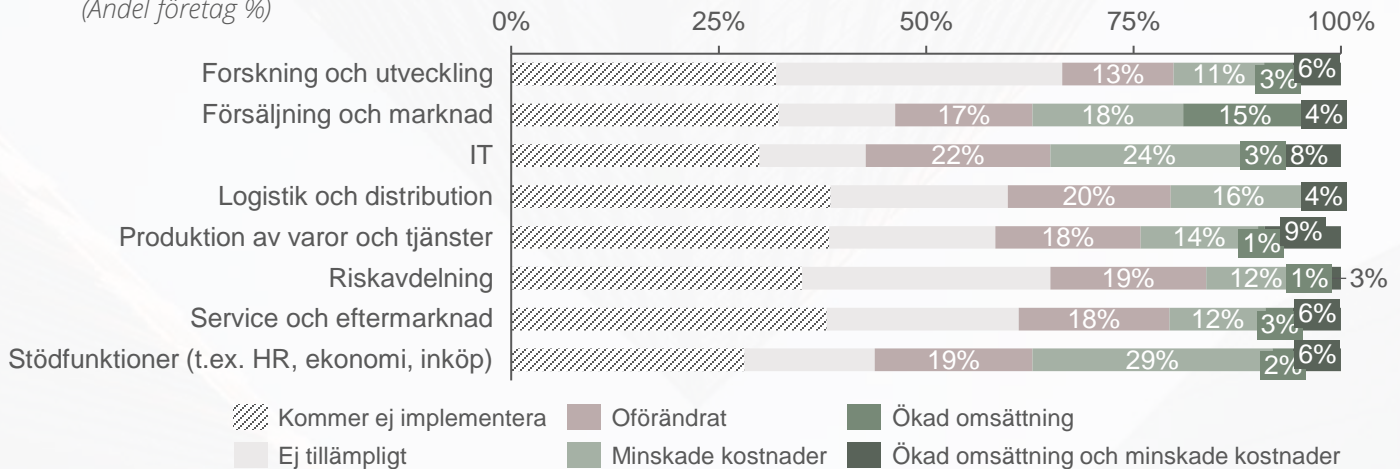
- > En nyligen genomförd studie på 500 svenska företagare indikerar en signifikant ökning av intresset för AI. Under år 2023 överväger en större andel företag (31%) att implementera AI jämfört med år 2019 (18%), vilket tyder på en positiv förändring i synen på tekniken
- > Samtidigt har andelen respondenter som inte överväger att integrera AI minskat till 55% år 2023. Detta pekar på en tydlig förändring i inställningen till AI de senaste åren och ett ökat intresse för den nya tekniken

AI förväntas ha varierande påverkan på olika funktioner inom företagen – med störst effekt på försäljning & marknadsföring, IT och stödfunktioner

Vilken påverkan AI tros ha på funktioner inom det egna företaget varierar...

Vilken påverkan tror du AI kommer ha inom nedan funktioner på ert företag under 2024?

(Andel företag %)

- > Enligt respondenterna kommer AI leda till minskade kostnader och/eller ökad omsättning för framförallt stödfunktioner (37%), försäljning & marknad (37%) samt IT (35%), det här kan tyda på högre kunskap om hur AI kan tillämpas på dessa funktioner
- > Inom samtliga funktioner har fler respondenter svarat att de tror att AI kommer bidra med minskade kostnader jämfört med ökad omsättning, där försäljning & marknad sticker ut som den funktion där störst andel svarande tror att AI kan bidra med ökade intäkter
- > De svarande är mest negativt inställda till att implementera AI inom logistik & distribution, produktion av varor & tjänster samt service & eftermarknad, vilket kan kopplas till en osäkerhet i hur tekniken kan tillämpas på områdena

...men respondenternas kommentarer antyder att arbetet med AI bara har påbörjats och är i en tidig fas

”Osäker på tillämpningen just nu i vår bransch (2023-2024). På längre sikt definitivt en stor påverkan”

VD, logistik & transport

”Vi kommer att undersöka om AI kan hjälpa oss i vissa delar av vår verksamhet men har ännu inte påbörjat det arbetet”

VD, tillverkande industri

AKTUELLT HÅLLBARHET

83%

av företagen planerar att följa upp på nyckeltal relaterade till klimat och hållbarhet under 2024, men bara 16% har denna typ av nyckeltal för samtliga av företagets funktioner

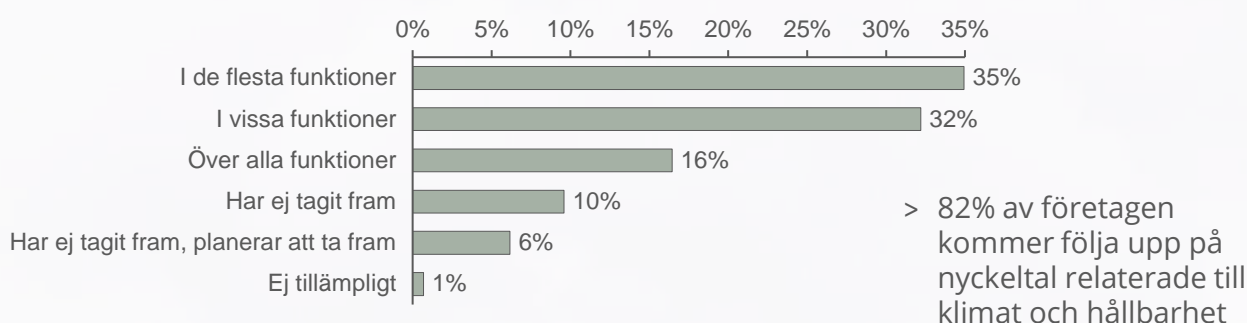
59%

av respondenterna förväntar sig en positiv påverkan på sitt företags omsättning från deras klimat- och hållbarhetsarbete under nästkommande år

Nästan alla företagen kommer följa upp nyckeltal kopplade till klimat och hållbarhet, men bara drygt hälften tror det kommer att ha en positiv påverkan på omsättningen

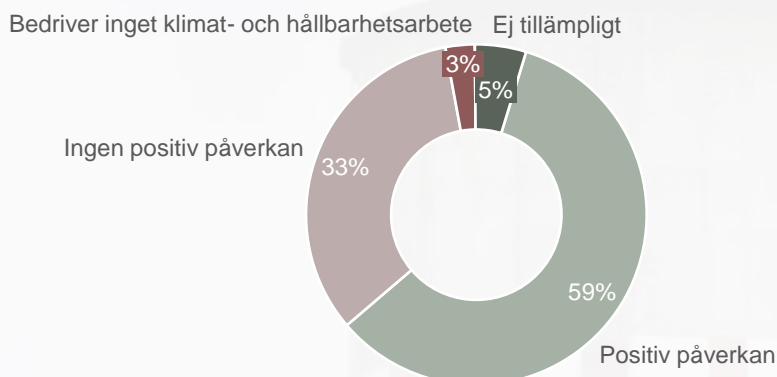
De allra flesta företagen kommer följa upp nyckeltal relaterade till klimat och hållbarhet...

I vilken utsträckning kommer ditt företag följa upp på nyckeltal (KPI:er) för klimat och hållbarhet under 2024? (Andel företag %)

...men enbart drygt hälften tror att deras klimat och hållbarhetsarbete kommer ha en positiv effekt på deras omsättning under nästkommande år

Vilken påverkan på ert företags omsättning väntar du dig från ert klimat- och hållbarhetsarbete under 2024? (Andel företag %)

"I nuläget större påverkan på våra kostnader"

VD, energi, råvaror och material

MAKROEKONOMI: Svenska VD:ar uppvisar något lägre framtidspessimism jämfört med 2023 – men tongången kring det makroekonomiska läget är fortsatt dyster

Sida 4

FÖRETAGEN: 2024 kommer fortsatt präglas av kostnadsbesparingar, men med en ökad benägenhet till investeringar jämfört med förra året enligt respondenterna

Sida 12

AKTUELLT: Företagen ser en fortsatt negativ påverkan från omvärldsfaktorer som bland annat inflation och svag krona, där prisökningar kommer vara i fokus för att parera de ökade kostnaderna

Sida 24

REFLEKTIONER: För att möta företagens ekonomiska utmaningar kommer det under 2024 krävas både breda kostnadsreduceringar och strategiska prisjusteringar

Sida 34

REFLEKTIONER

I detta kapitel belyser vi några reflektioner kring svaren från svenska VD:ar i årets studie, särskilt med fokus på den ihållande pessimismen och utmaningar inför nästa år

Fortsatt dyster makroekonomisk utveckling

Inför 2024 förblir företagsledarnas syn på det makroekonomiska läget fortsatt dämpad, i linje med fjolårets studie.

Trots att det värsta inflationshotet verkar ha passerat förutspår de svarande att inflationen fortsatt kommer att prägla 2024, samtidigt som en svag svensk krona och minskad efterfrågan sätter tonen för året

Stora skillnader i framtidstro mellan olika branscher

Tron på det egna företags och branschens utveckling förblir låg, men i kontrast till förra årets studie visas nu tydliga skillnader i synen mellan olika branscher. Byggsektorn förutspår en fortsatt negativ trend, medan både företagstjänster och detalj- och partihandeln ser ljus på framtiden och förutspår en möjlig uppåtgående trend under 2024

Företagen fortsätter att fokusera på kostnadseffektiviseringar

Kostnadseffektiviseringar kommer likt föregående år vara i fokus under 2024. De senaste åren har visat att efterfrågan snabbt kan komma att förändras – att proaktivt ändra sin kostnadsbas mot en större andel rörliga kostnader kan vara ett sätt att möta framtida svängningar i efterfrågan

Fönstret för breda prishöjningar börjar stängas

Majoriteten av företagsledarna planerar att höja priserna under 2024. Efter två år av breda prishöjningar börjar fönstret för dessa att stängas. För att effektivt kompensera för de stigande kostnaderna kommer det nu krävas mer intelligenta prisjusteringar – genom till exempel andra prismodeller eller nya erbjudanden

Är de svenska företagen redo för 2024?

Kostnadseffektiviseringar

Årets studie visar att fokus för 2024 ligger på kostnadsreduceringar snarare än tillväxtsatsningar, vilket liknar resultatet från förra året.

Kostnader förväntas reduceras genom mer effektiva processer, personalnedskärningar och översikt av omkostnader.

Trots att många företag lanserat besparingsprogram under det senaste året finns det för de flesta företag potential att skära ner kostnaderna ytterligare.

Vad bör företagen tänka på inför 2024 kopplat till kostnadseffektiviseringar?

- > **Följ upp de kostnadseffektiviseringar** som initierades under 2023 och säkerställ att den **tänkta besparingen realiserar**. Axholmens erfarenhet visar att många företag gradvis tappar fokus på ännu ej realiserade initiativ när nya områden är högre upp på ledningens agenda
- > **Ompröva tidigare beslut** och analysera företagets **strukturella kostnader** bortom quick-wins. Sett till hur mycket som förändrats under de senaste åren finns det en risk att företagets kostnadskostym och operativa modell inte säkrar den kostnadseffektivitet som krävs för framtida lönsamhet givet nuvarande marknadsposition. Att säkerställa att **kostnaderna speglar marknadspositionen** kan vara en avgörande faktor för långsiktig lönsamhet
- > **Se över fördelningen av kostnader och utvärdera "make or buy"**. De senaste årens snabba förändringar av efterfrågan har visat att **en större andel rörliga kostnader** genom exempelvis outsourcing, tredjepartsprodukter eller extern bemanning kan göra det lättare att dra i handbromsen vid en plötslig dipp i efterfrågan

På vår hemsida finns white papers med exempel på hur företag kan rusta sig för att ta itu med de utmaningar som respondenterna pekar på inför 2024.

Intill finns ett exempel, fler finner du på axholmen.se

Är de svenska företagen redo för 2024?

Prissättning

Årets VD-studie visar att de allra flesta företag planerar att fortsätta höja priser även under det kommande året, åtminstone i linje med inflationen.

Inflationen har varit de senaste årens stora utmaning för svenska företag och en starkt bidragande faktor till att företag höjt priser för att försvara sin marginal. Även om det värsta inflationstrycket tycks ha passerat, förblir detta den främsta utmaningen enligt studiens respondenter.

Vi tror att prissättning även fortsatt kommer att vara ett viktigt verktyg för svenska företag under 2024, men hur det används kan skilja sig mot tidigare.

Vad bör företagen tänka på inför 2024 kopplat till prissättning?

- > **Var försiktig med att använda bara inflationen som argument** vid prishöjningar. Tiden för breda prisökningar som accepteras utan större motstånd av kunder har i de flesta branscher passerat och det är nu allt viktigare att prissätta **mer differentierat** och med **bättre precision**
- > **Se till att vara förberedd för när det vänder** genom att se till att ha **rätt kommersiell modell** på plats. Årets studie visar att några branscher tror att 2024 blir ett bättre år än 2023 och det kan därmed vara en bra tid att **se över företagets erbjudande, paketering och prissättning** för att fånga möjligheten när konjunkturen väl vänder
- > **Nyttja och ta betalt för användande av AI** i företagets kommersiella modell. AI har varit ett av de senaste årets heta ämnen, inte minst med lanseringen av Chat-GPT, och har fått många att få upp ögonen för dess potential. Studien visar att många VD:ar ser AI främst som ett verktyg för effektiviseringar, men vi anser att många förbiser möjligheten som AI har till att även **öka företagets intäkter**
- > **Tjänsteföretag** som historiskt har jobbat med **kostnadsbaserad prissättning** (t.ex. Kr. per timma) bör särskilt **se över sin kommersiella modell** då effektiviseringar från AI gör att de i slutändan kan **få mindre betalt** jämfört med tidigare

På vår hemsida finns white papers med exempel på hur företag kan rusta sig för att ta itu med de utmaningar som respondenterna pekar på inför 2024.

Intill finns ett exempel, fler finner du på axholmen.se

Axholmen i korthet

Managementkonsultfirma som grundades 2007 i syfte att erbjuda ett personligt och modernt svenskt alternativ till de amerikanska strategihusen, fokus är på lönsamhetsförbättringar som levereras i tätt samarbete med klienten med pragmatism som ledord

Hur vi gör?

Vi har lyckats bygga en stor kundbas bland ledande svenska och skandinaviska företag samt attrahera och behålla toptalanger. Vi har åstadkommit detta genom att leverera konkreta resultat i strategiska projekt kombinerat med ett sätt att arbeta i mindre, mer seniora team, tillsammans med vår kund. Våra kunder beskriver oss som både strategiska och konkreta genom att belysa vår förmåga att hjälpa dem att hitta relevanta lösningar samt vara med dem hela vägen tills att förändringen genomförts och resultat uppnås

Vilka vi är?

Axholmen har ett starkt team av erfarna managementkonsulter som alla delar tanken att moderna konsulttjänster är motiverade av de faktiska resultaten och det ekonomiska värdet som skapats. Vi är villiga att dela den kommersiella risken och knyta en stor del av vårt arvode till att de överenskomna resultaten uppnås

Milosz Tersmeden, Partner & VD
milosz.tersmeden@axholmen.se
076-161 21 99

Erik Mokvist, Partner
erik.mokvist@axholmen.se
070-749 14 95

Richard Cecchini, Partner
richard.cecchini@axholmen.se
073-068 11 34

Caroline Öhrberg, Partner
caroline.ohrberg@axholmen.se
073-517 61 83

Felix Mörée, Partner
felix.moree@axholmen.se
070-332 45 29

Gustaf Smedman, Partner
gustaf.smedman@axholmen.se
070-730 79 94

Ingmar Bergmans gata 2, 3tr
114 34 Stockholm

+46 8 55 00 24 80

www.axholmen.se info@axholmen.se